

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠ (nitrate de potasse) ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠ
(chlorure de sodium) ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠ

Այս բաղադրութիւններէն ֆո-
ֆորտիթթուն և ածխաթթուն, նոյն
պէս կերակրողն կոմ հասարակ աղն
ամենէն աւելի մեծ կարեւորութիւն
ունին մարդկան, կենդանեաց և բու-
սականաց համար:

Մ-գիւ-գիւն (magnesium) և գիւ-
գիւն (silicium)⁽¹⁾ համանմանութիւն ու-
նին մեր թուած սպարզ մարմիննե-
րու հետ, բայց խիստ սոսկաւ կը գրտ-
նուին մարդկային մարմնոյ մէջ :

Երկաթն, որ ամեն մետաղներէն աւելի շատ տարածուած է, մարդոց և կենդանեաց մարմնոց կազմութեան համար խիստ մեծ կարեւորութիւն ունի։ Երկաթն կը խտնուի, կը նայանայ մեր ներշնչած թթուածնի հետ, որ այնքան պիտանի է մեր կենսոյին, որ կենսական օդ կ'անուանի։ Երկաթի և թթուածնի միաւորութենէն կ'արտադրի կէմֆին (hématine) արեան կարմրաներկ նիւթն, որ հիմն է բոլոր մարմնոց գունաւորութեան։ Երկաթն կը գտնուի ոչ միայն կենդանական, այլ և բուսական նիւթոց մէջ։ Քաղց ամենէն աւելի կը գտնուի արեան, կաթի և հաւկթի մէջ։

(6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-

(1) Այն բառերն, զորս ամեն յառաջագեղմ լեզուներ ընդունած են, մեր եւս բարեւոր համարեցինք նայելովեւորմանը 'ի կիր առնուել, միայն վերջաւորութիւններն փոփոխելով, մեր լեզուի յատկութեան յարմարութեան համար, ինչպէս վարուած են շատ անգամ մեր նախնի մատենագիրքը ։ Այսպէս, փոփոխանք թիւիւորման կամ թիւիւթ մտեւումստեւ ենք թիւիւթն, ծանկեւն, խաւսն եւ այլն ։

to G. T. H. P.

ԿԱԹՈՂ ԻԿՈՍՊՈԼԻՏԱՆ ԱՍՈՐԻՈՑ

Արդէն յայտնիէ թէ Մարտի 1-ը
Թողնկոսութեան խնդիրն որչափ բզ-
բայեցուց Սուրբ Միտոս և Ագգային
Կեդրոնական Վարչութիւնն, Սոյն
խնդրոյն վրայ փոքրիկ դաշտափար մի
տալու համար արժան կը համարեմք
հետեւեալ Հանրադրութիւնն հրա-
տարակէլ, որ թէ եւ անցած տարի
սխառաստառւած է, բայց ստորգրուե-
ցոյց կուտայ Մարտի 1-ը ժողովրդից յու-
ղու մանրն բնդդէմ ներկայ Կաթողիկո-
սին, թէ և Կաթողիկոսութիւնն փա-
ւերացաւ Ագգային Վարչութեան ի-
րաւաբանական միջամտութիւն, բայց
ինչպէս կերեւի ժողովրդեան որոնք
տակաւ ին անգորրացած չեն և գտնէ
թէ նոյն Կաթողիկոսն իւր Միտոս
վերադառնալով պիտի չը գտնէ այն
համակրութիւնն, որ կարեւոր պաշ-
ման է ժողովրդայեալի իշխանական
հաստատութեան:

Արդէն Արուստղէ մի նախկին Ասորի Ապիսկոպոսն, որ Արթուղիկոսի արդէլմամբ մինչեւ ցայսօր կտրող չէր Արուստղէ մ վերագառնալ, ներկայ ամսոյս մէջ եկաւ և իւր պաշտօնն շարունակել սկսաւ, բայց ՚ի Հանրադրութենէն բանիւ բերանոյ եւս յայտնելով որ ժողովուրդն խիստ աժգոհ է յիշեալ Արթուղիկոսէն և կարի ցաւ զբացած է որ ՚ի սկզբան բմբոստ ձու նապարհ բռնած է նա Հայոց ազգային Վարչութեան գէմ, և մանաւանդ ընդգէմ իրաւասութեան Արուստղէ մի Հայոց Պատրիարքին, որ շարունակ պաշտպան և խնամակալ Հանգիւսացած է Ասորի կղերին Արուստղէ մի ժողովուրդն իւր Հանրադրութեամբ կը թախանձէ որ Ս. Մթռոս իւր իղնադրնէրն շարունակէ տնդնդ հաստ չմ

վերադարձելով երբեք Կաթողիկոսի յա-
րուցած ասկերսիստ յուզման նքններէն .
Սրբաւոր որ մի կողմէն միսիթարական է
ժողովրդեան սոյն երախտագիտական
զգացումն , միւս կողմէն եւս տարա-
կոյս ունիմք որ յետ վերագործի Կա-
թողիկոսին կուսակցական յուզում-
ներն վերստին պիտի շարունակին
Կաթողիկոսի եւ Լյութաւազէմի Լյութա-
կոպոսին մէջ : Լյութնի թէ մեր դու-
շակութիւնը միայլ լինէր եւ անդոր-
րութիւնը տիրէր երկուց կուսակցու-
թեանց մէջ , որով եւ Ս . Լյութոս ան-
խառն շարունակէր իւր պաշտպանու-
թիւնն , զոր շարունակած է 'ի դա-
րեւոր ժամանակաց անտի առանց ի-
րիք ակնկալութեան :

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻԻ ԵՍԱՅԻ ՊԱՏՐԻԱՐԿ

ՍՐԲԱԶԱՆ ՀԱՅՐ

ՍՈՒՐԻ ԴԱՐԵԱՊԱՐԱՅԻ ՈՒՆԻՄԻ ՀԱՄԲՈՅՐ

Շնորհակալ եմք Ձեր Սրբազնու-
թեան մարդասիրութենէն որ մ'ը աղ-
գը կը խնամէք կը սիրէք եւ ազգին վա-
նուց իրաւունքը կը պաշտպանէք . գի-
տենք որ շատ կը սիրէք մեր ազգին
բարերար եւ վանուց խնամածու Յա-
րութիւն Սրբազան Լյութիկոպոսը , որ
ազգակործան ինքնակոչ Կաթողիկոսէ
մը կը հարածուի . եւ լսելով առանց
Լղբին հաճութեան փոխանակ Յա-
րութիւն Լյութիկոպոսի , վարդապետ
մը դրած զրկած է . որն որ ազգով
զայն իբր փոխանորդ չենք ծանշար .
եւ այսքան տարուան Լյութիկոպոսի տեղ
նստիլը չենք ընդունէր , խնդրեմք 'ի
սէր ազգութեան . մեր խնդիրը ըն-
դունելով աշխատութիւն զոհէք : Եւ-
դարեւ ունի Գեր . Յարութիւն Լյ-
ութիկոպոսը իւր տեղ փոխանորդ այն
ընդունելի է մինչեւ յիշեալ Լյութիկոպո-
սըն իւր անձնական տկարութէն ուժով

ցած իւր տեղ վերադառնայ . բայց
մեր խնդիրն այն է , որ մեր ազգին
վանքը , տեղը , իրաւունքը բոլորը Ձեր
պահպանութեան տակ առած խնա-
մէք , տեսչութիւն ընէք , տնհաւատա-
րիմ վարդապետաց մասն չը մօտեցը-
նէք եկամտից եւ գոյից . վասն զի մեր
ոչ Պետրոս եպիսկոպոսը իբր Կաթու-
ղիկոս կը ծանշանք , եւ ոչ նորա յարու-
ստողէմ չղկած վարդապետը փոխա-
նորդ կամ վերակոցու Յարութիւն
տղգատէր Լյութիկոպոսի պաշտօնին , մի-
այն Չեզ . Սրբազան Հայր , հաւատար-
մութիւն ունիմք . 'ի սէրն Վրիստոսի
ընդունեցէք մեր խնդիրն . մի թողոք
որ անհաւատարիմ ձեռք ազգին իրա-
ւանց մերձենայ , արդեօք պիտի ըլլայ այն
երջանիկ օրը , եւ սխալ լսէ՛ք այն աւե-
տիսը , որ ազգախնամ Հայոց Վարչու-
թիւնը ազատէ ազգերին ինքնակոչ
խռովարար Կաթուղիկոսի ձեռքէն Տե-
րութեան շնորհիւ , եւ կ'ը յուսանք աշ-
խատութիւն չէք զրանար առ մասին
ալ մեզ օգնելու որ բողոքած ենք 'ի
Պատրիարքարանն Հայոց 'ի Կ . Պալիս .
Ընդունեցէք , Սրբազան Հայր , սոյն
աղերսագրիկս . եւ պահպանեցէք Լսոր-
ւոց Լղբին վանքը գոյքը որ յարուստ-
ղէմ է , մինչեւ Գեր . բազմաշխատ
Յարութիւն Լյութիկոպոսը իւր պաշ-
տօնին վերադառնայ :

Սնամք սուրբ գարշապարտից
երախտապարտ :

1873 Յ Լեւ . 11 .

Ուրֆ :

Լսորի Ագի-

Իղբն Ինչոյն

(Ստորագրութիւն 40) :